

УКРАЇНСЬКІ РОБІТНИЧІ ВІСТІ

UKRAINIAN LABOR NEWS

Адреса: Cor. Pritchard Ave. and Mc Gregor St. Winnipeg, Man., Can. The Provincial Library City

Address: Cor. Pritchard Ave. and McGregor St. Winnipeg, Man., Canada.

содить три рази на тиждень: у вівторок, четвер і суботу. — Published three times a week: on Tuesday, Thursday and Saturday.

РІК X. Ч. 92 (1145). ВІСНОК, 7. СЕРПНЯ 1928. WINNIPEG, MAN. TUESDAY, AUGUST 7th, 1928. No. 92 (1145). VOL. X.

РОБІТНИКИ ПРОТИ СПРОВАДЖУВАННЯ БРИТІЙЦІВ НА ЖИВІ.

Том Мур, президент Канадського Ремісничо-Робітничого Конгресу, закликає до ухвалення резолюції проти спровадження робітників з Англії.

ОТТАВА, 4. серпня.—На мітингу Об'єднаної Ремісничо-Робітничої Ради ухвалено вчора вечором внесок, який проти-вляється пропозиції, щоб спроваджувати на живих до Канади 10,000 британських робітників.

До ухвалення такого внеску закликав Том Мур, президент Канадського Ремісничо-Робітничого Конгресу. У внеску сказано, що Рада уважає цей крок несправедливим з становища самих імігрантів, які не знайдуть в землі достаточного заняття в цій країні, та зі становища муніципаліт, в яких вони опиняться без грошей і средств до життя.

Мур сказав, що хоч кожний розуміє вагу збору живих, то можливим є, що в самій Канаді знайдеться досить робітників для цієї роботи.

Він заявив, що хоч пропонувані імігранти будуть привезені за суму \$60, то на всяку правдоподібність вони опиняться по закінченні живих без роботи і коли них буде коротко з грошми.

ОТТАВА, 4. серпня.—Між урядами Великої Британії та Канади йде обмін каблеграмми в справі висилки британських робітників на живих до Канади. Домініанський уряд обмінюється також телеграмми в цій справі з урядами західних степових провінцій. Ці останні повідомляють, що хоч для британських робітників може знайтись робота на живих, то в землі лише обмежене число може працювати на фармах. Але інколи не буде виглядів дістати роботу. Про це повинні знати в Англії наперед.

УРЯД НЕ БЕРЕ ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ ЗА РОБІТНИКІВ В ЗИМІ.

Манітобський провінційний уряд заявив, що не буде брати відповідальності за судьбу британських робітників, що прийдуть до Канади на живих і не зможуть знайти в землі праці на фармах, хоч зробить все, що зможе, щоб дістати в землі праця для тих, що її забачають.

В. Дж. Еган, заступник домініанського міністра іміграції, вислав до прем'єра Брекена телеграму, в якій просив кооперації манітобсько-

го уряду в справі заняття для британських робітників. Брекена не було в місті і відповідь вислав йому міністер рільництва Предфорт.

У своїй відповіді міністер сказав заступникові міністра іміграції, що кінцем є вказати британському урядові й зазначити, що вони повинні загарантувати не лише поворот робітникам, які не зможуть знайти в землі праці, але також подбати про їх утримання в часі, коли вони будуть чекати на поворот.

КИТАЙСЬКА РОБІТНИЧО-СЕЛЯНСЬКА АРМІЯ ЗАЙМАЄ МІСТА.

ШАНГАЙ, 31. липня.—Китайська Червона армія з 10,000 робітників і селян заняла місто Лінкін і машеу на місто Чанша, від якого знаходиться 30 миль. Перед приходом Червоної армії селяни й робітники повстають проти кумінтанських воєнних лордів.

Заохочені успіхами червоного війська, робітники Кантону є також напередодні повстання проти воєнних лордів.

Ці страхи перед Червоною армією кантонська влада знову повела страшу нагілку на ко-

муністів і ексекуючі робітників відбуваються на велику скалу.

ЖЕНЕВА, Швейцарія, 4. серпня.—Ліга Націй визнала сьогодні нанкінський або націоналістичний уряд Китаю. Ліга формально прийняла назначення Чен Тін-Вана, бувшого міністра нанкінського уряду, китайським делегатом на вересневу сесію Ліги Націй.

Є це перший випадок, що Ліга Націй визнала інший уряд, ніж пекинський, офіційним правлячим тілом Китаю.

ФРАНЦУЗЬКИЙ УРЯД ПОМАГАЄ РОЗБИВАТИ СТРАЙК У ГАВРЕ.

ПАРІЖ, 30. липня.—Французький уряд прийшов вчора на допомогу корабельним компаніям. Міністерство маринарського видає декрет, яким приказало страйкуючим доковим робітникам в Гавре не перешкадати відлівові кораблів до Злучених Держав.

Коли робітники на кораблі Французької Лінії "Рошамбо" відмовилися працювати, з воєнної флотії прислано 35 матросів, які заняли місця страйкерів, і корабель відплив до Злучених Держав.

Користаючі зі страйколомського становища уряду, з Бреста й інших портів висилають скебів, щоб заняли місце страйкуючих докових робітників.

Провідники страйкуючих робітників заявляють однак, що спровадження страйколомів не зробить ніякої дійсної зміни в страйковим положенні в Гавре. Вони увірені, що робітників будуть стояти на страйку, поки корабельні компанії не сповнять їх домагань.

Товариші! Відновляйте переплату на "Укр. Роб. Вісті"!

Польща й Литва збирають війська на кордоні

Пісудський має промовляти 12. серпня на конгресі 10,000 польських легіонерів. — Побойються, що промова Пісудського може під'юдити легіонерів до нападу на Литву. — Вслід за легіонерами пішло би польське регулярне військо. — Литва приготується до самооборони.

КОВНО, Литва, 4. серпня.—Урядова газета "Лейтувас Аїда" заявляє, що Польща збирає військо на литовсько-польським кордоні. Газета каже, що "положення є більше критичне, ніж навіть думають пемієсти".

БЕРЛІН, 4. серпня.—Сюди наспіли віростойні відомості, що Польща й Литва збирають війська на польсько-литовським кордоні.

В Литві побоюються за вислід конгресу польських легіонерів, до яких буде промовляти 12. серпня польський диктатор Пісудський. Уважають за можливе, що 10,000 легіонерів, які збираються на конгрес, можуть бути під'южені промовою Пісудського й розпочати наїзд на Литву, а за ними пішло би польське регулярне військо. Кажуть, що польське військо вже посувається до кордону.

Щоб забезпечитися бодай до деякої міри перед нападом, Литва скріплює свою прикордонну сторожу й організує на-

селення в прикордонній полосі в оборончі відділи.

3 Варшави повідомляють, що там уважають цілу ситуацію дуже критичною.

3 литовської столиці Ковна повідомляють, що литовський президент Сметона виголосив промову до 50,000 селян, зібраних коло кордону для задемонстрування своєї підтримки для політики уряду, і закликав населення об'єднатися проти "чужинського натиску".

Він прирік також, що Литва не зробить ніякої уступки в справі Вильні.

В півофіційних литовських кругах кажуть, що Литва виступить з Ліги Націй, якщо конференція польських і литовських представників, що незадовго має зібратися в Кенісбергу для поладження спору між обома країнами, "не дасть Литві справедливості".

Кажуть, що Литва виступить з Ліги Націй на тій підставі, що вона (Ліга) не є організацією спосібною охоронити права менших народів світа.

ЧУХНОВСЬКИЙ ВІДМОВИВСЯ ДАТИ ФІЛЬМУ ГЕН. НОБІЛЕ.

МОСКВА, 31. липня.—Радянська Ратунова Комісія одобрива відмову летуна Чухновського з радянського ледоколу "Красін" передати генералові Нобіле фільму, яку зняв Чухновський, коли побачив на леді групи Мальмгрена з розбитого балюна "Італія".

Чухновський каже, що бачив на кризі три особи, з котрих одна лежала, а коли ледокол "Красін" прибув забрати їх, на леді були лише італійські капітани Маріяно й Цанпі, а професора Мальмгрена не було.

Італійці сказали, що оставили Мальмгрена вмрвати на леді місяць передтим, заки були виратовані "Красіном". Звідомлення-ж з "Красіна" говорять, що Цанпі мав деякі частини одягу Мальмгрена та його компас.

Чухновський, який настоє на тім, що бачив на кризі три особи, заявив, що фільма, яку він зняв, докаже, чи він був правий чи помилявся.

Ратунова комісія, яка потвердила відмову Чухновського передати фільму генералові Нобіле, заявила, що Чухновський є правий у своїм становищі, бо він дістав стислий приказ, як і інші члени радянської ратунової експедиції, за-тримати всі матеріали й дані.

ЗІЗНАННЯ ТОРАЛЯ В СПРАВІ УБИВСТВА ГЕН. ОБРЕГОНА.

МІСТО МЕКСИКО, 30. липня.—Столична поліція, що вела досі слідство в справі убивства нововибраного президента Обрегона, запросила нині газетярів до канцелярії начальника поліції, щоб предложити їм заяву убійника Торалья.

На що небувало конференцію з'явилось около 40 осіб, газетярів та урядників поліції. Начальник поліції привів відтак убійника Торалья і в його присутності відчитав його зізнання. Описав попросив його потвердити ці зізнання як правдиві, що Тораль і зробив.

У своїх зізнаннях Тораль говорить про своє життя, про те, як він дійшов до думки убивства та як він виконав замах. Він заявляє, що не мав ніяких спільників, що робив все самий; однак він признається, що зробив це під впливом думки, що, вбивши Обрегона й Калеса, він звільнить мексиканську

католицьку церкву від головних ворогів. Цю думку, він признає, вложив йому в голову монахині одного монастиря. Він уважав себе покликаним до цієї великої місії для католицької церкви і свого вчинку не жалує.

Тораль ходив до монастирських шкіл і був дуже побожний. Має 27 літ, є слабий, майже жіночої будови тіла, має лагідну усмішку. Коли його питали, чи він здоровий на умі, він заявив, що здоровий, бо прецинь за такого його признали судові лікарі.

Він вирозно заявив, що Моронес, мексиканський робітничий провідник, якого аграрії примусили зрезигнувати з міністра як мнимого винownika замаху, не має нічого спільного зі замахом. Він говорив, що поліція трактує його у в'язниці добре.

Поліція шукає тепер мона-

ЗАЛОЖЕННЯ УГОЛЬНОГО КАМІНЯ ПІД УР.Д. У ФОРТ ВІЛ'ЯМ, ОНТ.

В минулу суботу вечером відбулося святочне заложення угольного каміня під Український Робітничий Дім у Форт Вільям, Онт., при участі понад 600 робітників і робітниць. Свято відкрив голова Будкому т. Оліарник, а промовляв: т. Гнатюк від Ц.В.К. ТУРФДім, т. Хвалібога від Гол. Заряду Р.З.Т., т-ка Чепесюк від українських робітничих організацій у Вест Форт Вільям, т. Горб'ювий від українських робітничих організацій у Порт Артур і т. Юрчук від місцевих робітничих організацій. Колекти на будову У.Р.Д. зібрано \$1,226.

ЛЬОКАВТ 500,000 РОБІТНИКІВ ВІДКЛИКАНИЙ.

МАНЧЕСТЕР, Англія, 2. серпня.—Льокавт 500,000 текстильних робітників, що мав розпочатися від 11. серпня, зівстав відвернений. Робітник у фабриці в Рамсі, який перестав бути членом юнії через неплатення вкладок, записався наново до юнії і робітники тієї фабрики відкликали страйк, а фабриканти в цілій країні відкликали льокавт.

Робітники фабрики в Рамсі домагалися були відправлення робітника, що перестав бути юнієм членом, а коли компанія відмовилася це зробити, вони вийшли на страйк. Після того фабриканти в цілій країні рішили були проголосити льокавт від 11. серпня.

В КИТАЮ ВТОПИЛОСЯ ОКОЛО 2,000 ОСІБ.

ШАНГАЙ, 4. серпня.—Звідомлення з Ціану кажуть, що в двох містах у центральнім Шантані втопилося около 2,000 осіб. Повінь була спричинена великими дощами.

ПОЛІЦІЯ В ІНДІ РАНИЛА 55 СТУДЕНТІВ.

БЕНГАЛОР, Індія, 31. липня.—Три тисячі студентів покинули університет і вийшли на вулиці міста. На приказ поліції, щоб розійтися, студентів продовжували демонстрацію. Тоді поліція відкрила огонь і ранила 55 студентів, з них 10 тяжко. Але це не помогло, бо за короткий час юрба не тільки не зменшилася, але побилизилася до яких 10,000 осіб. Вся ця маса направилася до магометанської дільниці, де бесідники виступили з промовами проти уряду та Англії. Вкінці поліції вдалося розігнати демонстрацію. Переведено багато арештувань. Усі індуські підприємства закриті. Ранених відставлено до шпиталю.

НЮРЕМБЕРГ, Німеччина, 30. липня.—Велика юрба людей була й свистала на генерала Нобіле та його колег, як вони переїздили сьогодні через місто з Копенгага до Міану.

БЕРЛІН, 30. липня.—Генерал Умберто Нобіле і його колеги з розбитого балюна "Італія", яких виратовав радянський ледокол "Красін", переїздили сьогодні через Німеччину до Італії.

Юрби цікавих людей, що зібралися на залізничній діврі, коли поїзд виїздив з Гале до Мінхену, кричали до італійських фашистів: "Що сталося з Мальмгреном?"

ВІНСІНЕС, Індія, 4. серпня.—В рафінерії нафти в Лоренсвилі, Ілінойс, наступила в середу експлозії, наслідком якої згинуло дотепер 23 робітників.—Остаче ще 13 тяжко ранених, для яких є мало надії, що їх життя буде вратоване.

БЕРЛІН, 3. серпня.—Депеші з Бромбергу кажуть, що підчас експлозії литовського складу амуніції в місті Оліті, на польсько-литовським кордоні, 12 литовських жовнів було убитих і 100 ранених.

ЗАСУД СТРАЙКОВИХ ПРОВІДНИКІВ У НЮ БЕДФОРД, МАС.

Нема виглядів на закінчення страйку текстильних робітників, що триває більше як п'ятнадцять тижнів.

НЮ БЕДФОРД, Мас., 31. липня.—Коли поліція при допомозі артилерії, що стояла на погортівлю, розігнала 10,000 робітників, які зібралися висказати симпатію арештованим пикетчикам, дистриктовий суд день і ніч розглядав справи арештованих поліцією пикетуючих робітників. Організаторів пикет: Фреда Біла і Джека Рубінштайна, та провідників: Писифа Кабрала, Івана Пельчара, Беті Таксакара, Посифа Латузика й А. Гінто засуджено на шість місяців в'язниці; три інші дістали по три місяці. Всіх 225 пикетчиків призначив суд до дому поправи. Засуджені внесли відклик, але більша ча-

стина з них мусіла остати у в'язниці, бо не було кому вилучити їх на поруки.

НЮ БЕДФОРД, Мас., 4. серпня.—Полагодження страйку 28,000 текстильних робітників у цій місті, який викликано на знак протесту проти знижки платні на 10%, є тепер дальшим від здійснення, ніж було колибудь передтим. Страйкері і власники фабрик заявили проти стейтвової арбітражі і розвіялася всяка надія на скоре поладження страйку. Обі сторони обстоюють при своїх становищах, що привело було до розпочаття страйку текстильних робітників більше як 15 тижнів тому назад.

СВЯТО З ПРИВОДУ 5-ТИЛІТТЯ КОНСТИТУЦІЇ РАД. СОЮЗА.

МОСКВА.—На Жовтневім полі відбулося свято з приводу 5-тиліття конституції С.Р.С.Р. У святі взяло участь 160,000 осіб. На святі була делегація українських робітників, що тепер перебуває в Москві. Головою Московської Міськради тов. Уханов, звертаючись до неї з промовою, зазначив:

—Білогвардійці розпочали знову цькувати Радянську Україну. Вони готують нову авантюру. Хай пам'ятають... Ми станемо до завзятої боротьби, дамо відсіч тим, хто спробує

чинити напад на кожну країну, яка належить до складу Радянського Союзу.

Коротенько підсумувавши 5-тиліття Радянського Союзу, тов. Енукідзе, привітав усіх присутних від імені союзного уряду з 5-тирічним ювілеєм союзної конституції.

З промовами виступили тт.: Ярославський, Угланов, Баранов і Кубишев. Делегати харківських робітників передали московським робітникам прощання. Міськрада урочисто прийняла цей дарунок.

ЗНАЧІННЯ РАДЯНСЬКОГО ПАВІЛЬОНУ НА ПРЕСОВІЙ ВИСТАВІ.

БЕРЛІН.—Кореспондент Тарсу мав розмову з керівниками міжнародної вистави преси в Кельні про ролю та значіння радянського павільону. Усі співрозмовники кореспондента відзначили, що радянський павільон стоїть у центрі уваги відвідувачів вистави. Що-дня павільон відвідує понад 10,000 чоловіка. Неділями й святами число відвідувачів збільшується до 20—25 тисяч чоловіка. Що-дня рако-30 екскурсій.

Директор вистави доктор Еш заявив, що С.Р.С.Р. найкраще від усіх зрозумів основну думку вистави. Експонати радянського павільону відбивають усі сторони життя С.Р.С.Р. До цього слід додати нову і найвищою мірою ефектну виставову техніку радянського павільону.

Директор державних павільонів доктор Шебле заявив, що радянський павільон, поруч із культурно-історичним відділом, безперечно "центр" вистави. Ці два павільони користуються такою популярністю серед відвідувачів вистави, що ті, хто приїждять на виставу, оглядають їх у першу чергу.

"ЩО СТАЛОСЯ З МАЛЬМГРЕНОМ?"-- ПИТАЮТЬ НІМЦІ НОБІЛЕ.

В ЕКСПЛОЗІЇ ЗГИНУЛО 23 РОБІТНИКІВ.

ВІНСІНЕС, Індія, 4. серпня.—В рафінерії нафти в Лоренсвилі, Ілінойс, наступила в середу експлозії, наслідком якої згинуло дотепер 23 робітників.—Остаче ще 13 тяжко ранених, для яких є мало надії, що їх життя буде вратоване.

БЕРЛІН, 3. серпня.—Депеші з Бромбергу кажуть, що підчас експлозії литовського складу амуніції в місті Оліті, на польсько-литовським кордоні, 12 литовських жовнів було убитих і 100 ранених.

UKRAINIAN LABOR NEWS

PRINTED AND PUBLISHED TRI-WEEKLY BY THE WORKERS AND FARMERS PUBLISHING ASSOCIATION, LIMITED, A JOINT STOCK COMPANY, INCORPORATED UNDER THE LAWS OF MANITOBA, AT ITS HEAD OFFICE AND PLACE OF BUSINESS, AT THE CORNER OF PRITCHARD AVENUE AND MCGREGOR STREET IN THE CITY OF WINNIPEG, MANITOBA.

Subscription per year \$4.00

Telephone: 51 465

УКРАЇНСЬКІ РОБІТНИЧІ ВІСТІ

газета для робочого класу — виходить три рази на тиждень: у вівторок, четвер і суботу.

Видав. Робітничо-Фармерське Видавниче Товариство, закорпоророване в Манітобі. Редакція, адміністрація і друкарня містяться в Українськ. Робітнич. Домі, на розі вулиць Пritchard і McGregor, у Вінніпегу, Ман.

Передплата на рік \$4.00

Адреса:

UKRAINIAN LABOR NEWS

Cor. Pritchard Ave. and McGregor St., Winnipeg, Man., Canada.

КОМІНТЕРН І КИТАЙСЬКА РЕВОЛЮЦІЯ

Відова Шестого Конгресу Комінтерну.

На пропозиції японської, англійської та американської делегацій, на першому засіданні VI Конгресу Комінтерну 17. липня ухвалено відова до китайських трудящих мас, в якій говориться:

"Пролетаріат всіх країн а болем поділяє сум ваших тяжких втрат, а радістю й захопленням зустрічає ваші перемоги. Повалення імперіалізму в Китаю — прорив на найважливішій ділянці світового імперіалістичного фронту вимагає самовідданости та стійкості, й трудящі Китаю вражають увесь світ своєю нестрашністю та вірністю революційній справі, своїм героїчним принастрвом до смерті.

Конгрес заявляє, що він підтримує своїм відділом в Китаю, його неухабно швидко розвиваючий і зростаючий партію.

Немає такої пригнобленої країни, куди-б не долітали відгуки тривожного заклик революційного Китаю. Приклад Шангаю й Ганькоу, Тайфуну й Кантону не тільки закликає до боротьби, він вчить перемоги. Довід революційної боротьби Китаю — це вже загальне зрештлення всіх трудящих Сходу. Індійський пролетаріат вступає в пошу смугу революційної боротьби, працюючи не тільки науку ганебної капітуляції своєї буржуазії в 1922 р., але й досвід арадництва Кумінтану в усій його різноманітності. Потоплене в крові повстання трудящих мфе Інь-дзай збирає нові сили й переоборює своїх борців за китайським прикладом. Скрізь — Корей, Єгипті, то-що селянські маси бачать на прикладі китайської революції, що вирвати землю із рук завойовників і поміщиків-можна тільки в тісній спілці з пролетаріатом, під його керівництвом.

Міжнародний пролетаріат здає собі справу в тім, що ваша боротьба підтримує основу капіталістичного ладу, що ви — ударний відділ пролетарської революції. Революційний пролетаріат капіталістичних країн усвідомлює свій історичний обов'язок піти на всі жертви, щоб подати вам революційну підтримку у цій боротьбі.

Комуністичний Інтернаціонал вважає за потрібне заявити, що-досі пролетаріатові капіталістичних країн, не вважаючи на героїзм окремих його представників, не пощастило подати доцільну оборону робітничо-селянській революції в Китаю. VI Конгрес вбачає одно з своїх найголовніших завдань в організації міжнародних сил пролетаріату для підтримки національно-революційної боротьби для прискорення перемоги революції в Китаю. Кантонське повстання увійшло в свідомість трудящих, як аразок величезного героїзму китайських робітників. Нехай майбутнє повстання широким робітничим і селянським мас, організоване на витриманих і послідовно-перевірених принципах ленінізму, підтримане міжнародним пролетаріатом, буде переможним Жовтнем для Китаю.

VI Конгрес Комінтерну звертається до всіх робітників та селян і до всіх, що співчують національному й соціальному розкріпаченню китайського пролетаріату, із закликом всебічно підтримувати міжнародній двохтижневик допомоги китайському робітничому рухові, що його провадить Комінтерн".

Великий здобуток українського робітництва й фармерства в Канаді

ГОЛОВНИЙ ЗАРЯД РОБІТНИЧОГО ЗАПОМОГОВОГО ТОВАРИСТВА КУПИВ БЛИЗЬКО ВІННІПЕГУ ЗА \$42,500.00 ДВА ВЕЛИКІ БУДИНКИ Й 74 АКРИ ЗЕМЛІ ДЛЯ ПРИЮТУ Й СИРОТИНЦЯ.

ЩО УВЛЯЄ СОБОЮ КУПЛЕНИЙ МАЄТОК.

День 2. серпня 1928 року буде одним з найвидатніших днів в історії українського робітничо-фармерського руху в Канаді. Цей день на завжди затамлять собі в першу чергу члени й членкині Робітничого Запомогового Товариства та їх діти; цей день затамлять організоване українське робітництво й фармерство й трудове українське населення взагалі.

Бо того дня Головний Заряд Робітничого Запомогового Товариства купив для приюту старих, немічних і окалічених членів Р.З.Т. та для дітей, що лишилися сиротами після своїх родичів, які були членами Робітничого Запомогового Товариства — **два величаві будинки й 74 акри прекрасної землі. Купив він цей великий маєток, подожений в 10-ти мільях від Вінніпегу, в прекрасній місцевості над Ред рівером, за \$42,500 (сорок дві тисячі з половиною).** Купив цей маєток, сам про це не мріючи кілька тижнів тому назад.

Куплена площа лежить, як ми сказали вище, 10 миль від Вінніпегу, по дорозі з Вінніпегу до Селкірк, коло трамвайної станції Паркдейл і тягнеться від дороги до Ред рівер. Це найкраще, мальовниче місце над Ред рівером між Вінніпегом містом і Вінніпегом озером. Один з товаришів, оглядаючи місцевість, сказав: "Я ніколи не повірив би, що у Манітобі є така мальовнича місцевість". Але рік тут не лише в гарній місцевості. Головна річ в тому, що собою уявляють перш всего будинки, яким завданням

ВЕЛИКИЙ БУДИНОК І ЙОГО УРЯДЖЕННЯ.

Признаємося, що не було ще часу як слід оглянути й порухувати хоч би самі кімнати цих будинків. Однак ми подамо загальнікові і їхні описи.

Великий будинок, збудований з цегли і обцементований. Коштував він \$86,000 (вісімдцять шість тисяч доларів) в 1912 році — тоді, коли будівельний матеріал був майже два рази дешевший, як тепер, коли мулярі й карпентери пра-

вничуть сам починає помпувати, а напампувавши, сам стає. Гонить він воду у всі кімнати до обох будинків. У обох будинках є 13 ваннів і клозетів, які функціонують так само, як і в місті. В півниці під великим будинком є кімнати на всякі склади, майстерня, пральня, а в одній, найчистішій є навіть "фаер-плейс".

На першій підлозі, з лівого боку (гляди на фотографії, де стоїть автомобіль), є герезд на шість автомобілів. З правого боку від герезду кухня з двояким урядженням, а наверх над герездом кімнати для прислуги. Ця невелика ліва частина будинку злучена з головною частиною широким світлим коридором, подібним скорше до продовгастої салі, чим до коридору.

МЕНШИЙ БУДИНОК І ЙОГО УРЯДЖЕННЯ.

Другий, менший будинок, вже як показує нам фотографія, є більш мешкальний, ніж публічний. Збудований тоді саме, як і великий, але збудований з сивого каменя-граніту. Коштував він в 1912 році \$43,000 (сорок три тисячі доларів). Кімнати його великі, світлі, чисті. Велика розкішна веранда з лівого боку. Стоїть він фронтом до ріки. Під ним також велика чиста пивниця. Цей будинок зберігся краще, бо у ному стало мешкає скорше зі своєю родиною. Цей будинок має два поверхи й півдах вкритий червоною черепицею. Його навкруги видно на кілька миль — головню в яний сонячний день він горить своїм червоним дахом на сонці. Стіни в кімнатах каміного будинку виложені магоєним деревом, а в обох будинках підлоги з твердого дерева. Взагалі-ж будинки так уряджені, як тільки багаті вмощують уряджувати свої палати.

В головній частині будинку є кілька великих саль, прекрасно влаштованих, а на самім правім краю велика сонячна веранда, з якої прекрасний вид на Ред рівер. На фронті будинку великий балкюн. З другого поверху широкі двері як на балкюн, так і на веранду, а з них мальовничі краєвиди околиці й ріки, що купаються в синявій далечині.

На другому поверсі є кілька великих кімнат, з прекрасним урядженням, з великими в рост чоловіка дзеркалами. Все це вимагає лише дбайливої руки, щоб почистити-б, помила, направила — бо будинок останні пару років стояв пусткою. Взагалі-ж, той будинок, з своїми великими світлицями, ненає збудований на шпиталь, або санаторію.

Великий будинок стоїть фронтом на полудень, а менший фронтом на схід до ріки. Обидва вони подожені на шимасе, як і великий, але збудований з сивого каменя-граніту. Коштував він в 1912 році \$43,000 (сорок три тисячі доларів). Кімнати його великі, світлі, чисті. Велика розкішна веранда з лівого боку. Стоїть він фронтом до ріки. Під ним також велика чиста пивниця. Цей будинок зберігся краще, бо у ному стало мешкає скорше зі своєю родиною. Цей будинок має два поверхи й півдах вкритий червоною черепицею. Його навкруги видно на кілька миль — головню в яний сонячний день він горить своїм червоним дахом на сонці. Стіни в кімнатах каміного будинку виложені магоєним деревом, а в обох будинках підлоги з твердого дерева. Взагалі-ж будинки так уряджені, як тільки багаті вмощують уряджувати свої палати.

Проти великого будинку над рікою є пристань і будиночок для човнів. На площі є також цегляна й обцементована стайня на шість коней та невелика льодовня. Всюди електричне освітлення, телефони як для сполуки з містом, так і для сполуки між обома будинками і в середині великого будинку.

ПРИБЛИЖНА ВАРТІСТЬ МАЄТКУ.

Вартість цієї землі разом з будинками оцінюється на поверх \$200,000 (двіста тисяч доларів).

Ідеться до цієї місцевості трамваєм (стріт-карою), що йде з Вінніпегу до Селкірк шопу години. Трамвай в обидва бо-

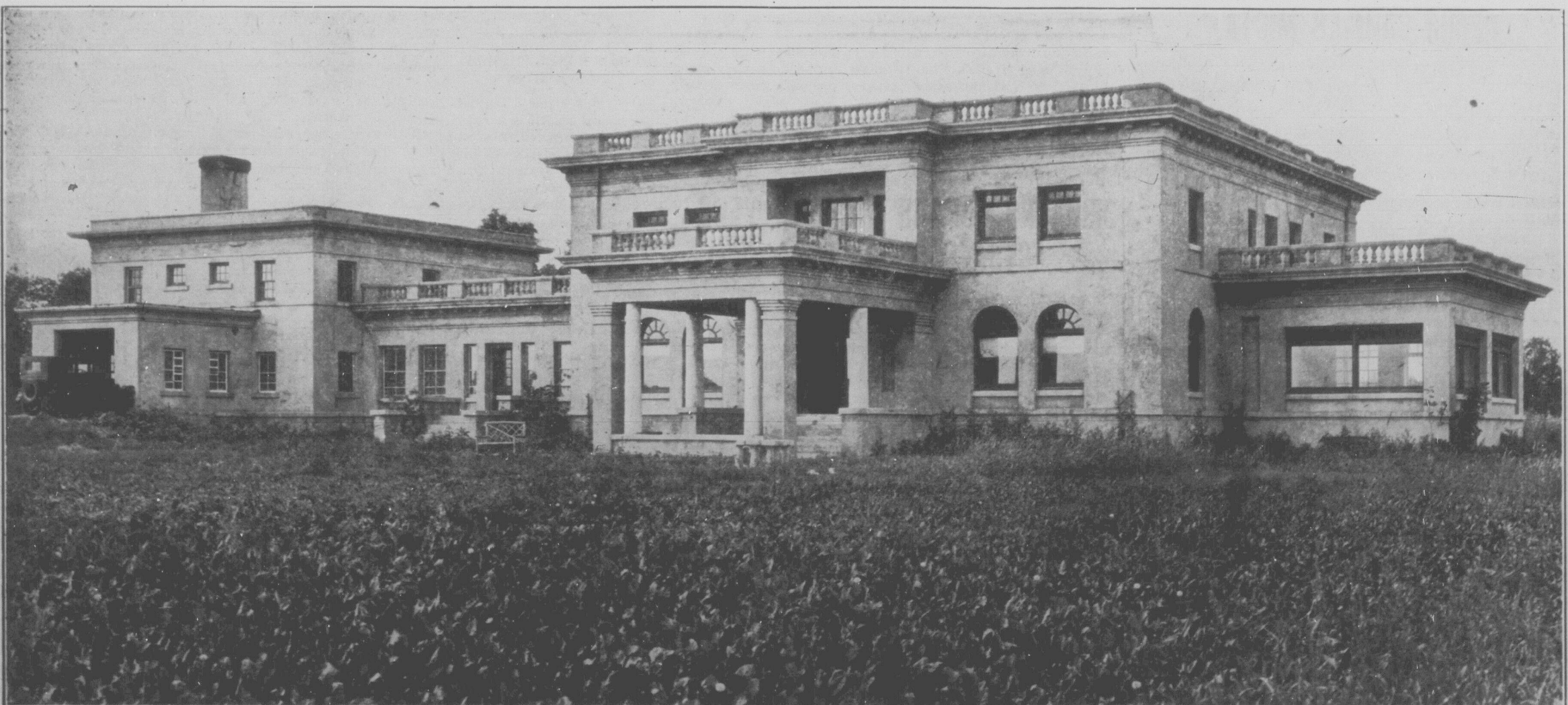
дівлями "Ситі Дейрі". Нище ми подаємо фотографії обох цих будинків, а в слідуєючих найближчих числах "Укр. Робітничих Вістей" подамо види околиць та ріки з даху великого будинку.

З цього короткого опису вже видно, а ще краще видно з фотографій, яке багатство набуло організоване українське робітництво й фармерство в Канаді. Кажемо — організоване. І чи не є це найкраще свідчення, що може осягнути робітництво й фармерство, коли воно організоване, коли воно створило, коли воно дає про себе, коли воно хоч по часті буде своє життя колективно, громадую?

І не лише в самому багатстві суть, а в тому, яким цілям куплені будинки й площа служать. А цілі ті дуже великі, гуманітарні й гуманітарні не в буржуазному значінню цього слова, але в класово-робітничому значінню: дбати про старих, немічних і скалічених членів Р.З.Т., дбати про дітей, що лишилися сиротами після своїх родичів, дбати про притулок і забезпечення себе самого на старості літ чи у випадку тяжкого нещастя, отже в значінню служення працюючій класі.

Але це зробило Робітниче Запомогове Товариство тільки для своїх членів. Чому-ж тільки для членів? А тому, що всі українські робітники повинні бути членами Робітничого Запомогового Товариства. Скільки десятків, соток тисяч нас є по цілій Канаді? А скільки нас є членами Робітничого Запомогового Товариства? **Нас є 7,000. А нас може бути сім тисяч лише в самому Вінніпегу, а в цілій Канаді сім раз по сім тисяч.** І коли-б всі десятки (не говорю вже про сотки) тисяч українського робітництва стали членами Р.З.Т., то подібних притулків ми мали-б більше.

Та чи тільки те ми мали-б? То-ж дивиться, товариши й товаришки, на ці прекрасні будинки й знайте: **організовані — ми все; неорганізовані — ми ніщо.** Хай же живе між працюючими організація й класова солідарність! *Володимир.*

ГОЛОВНИЙ БУДИНОК, КУПЛЕНИЙ ГОЛОВНИМ ЗАРЯДОМ РОБІТНИЧОГО ЗАПОМОГОВОГО ТОВАРИСТВА ДЛЯ ПРИЮТУ.

ДРУГИЙ, МЕНШИЙ БУДИНОК, КУПЛЕНИЙ ГОЛОВНИМ ЗАРЯДОМ РОБІТНИЧОГО ЗАПОМОГО-ВОГО ТОВАРИСТВА ДЛЯ ПРИЮТУ.

ПОМОЖІМ РОБІТНИЧОМУ І СЕЛЯНСЬКОМУ РУХОВІ В КИТАЮ.

Робітничу класу Китаю переживає болочий період свого існування. Об'єднаний фронт національної буржуазії, мілітаристів і імперіалістів наступають всіма своїми силами на молодий робітничий рух Китаю. Тисячі й десятки тисяч робітників замучено й розстріляно. Реакція постановила за завдання винищити цілий бойовий китайський пролетаріат. Це завдання вона виконує з найбільшим завзяттям і брутальністю. Нема місцевості в Китаю, де не текли б ріки робітничої й селянської крові.

Цей нечуваний терор поставив перед робітничою класою всіх країн дуже відповідальне завдання поспішити з реальною допомогою китайському пролетаріатові, бо без скоршої серйозної допомоги робітничу класу Китаю ослаблена й позбавлена можливості боротися на багато найближчих років.

Минулий рік в Китаю позначився маніфестацією найбільшого білого терору. Однак цей терор не приніс сподіваного китайською реакцією "спокою".

Цілий Китай охоплений селянськими повстаннями. Хвиля революції переколюється з одної провінції до другої, з одного округу до другого. Нема й одного дня, щоб в якомусь місці не вибухнуло повстання. Ослаблене й бідою озброєне китайське селянство старіється розбити мілітарну бюрократичну машину своєю

широкий робітничий рух є далеко позади руху 1927 року.

Тому питання про організацію робітничих мас в Китаю, зміцнення й поширення китайських трейд-юнів, оживлення активності індустріального пролетаріату є величезної ваги для китайської революції; воно тільки тоді допоможе

МУЗЕЙ ІМ. М. КОЦЮБІНСЬКОГО.

У Винниці на Сінній вулиці, що вся потопана в садках і акаціях, стоїть будинок, де 1864 року народився наш великий письменник — Михайло Коцюбинський.

Чистенька нова огорожа, квіти, грядки, — так і видно, що тут чийсь пильні очі з любов'ю стежать за впорядкуванням цього будинку-музею.

Доглядає музей рідний брат письменника — М. М. Коцюбинський. Він хоче дає похвалення всім, хто відвідує музей.

Ось дві старі липи, ім уже років півтора. Коло цього століка і на цій лаві, вкопаній в землю під липами, годинами просиджував письменник, тут написав він багато своїх творів. Тут же він бавився, бувши хлопчиком.

В минулому столітті тут недалеко зупинився ярмарок і юнак Коцюбинський любив зупинятися за ярмарковою ярбарою, спостерігаючи людей і вивчаючи народню мову. Тут же він знайомився з сапцями-бандуристами і записував їхні пісні та казки.

Пріте, ці часті зустрічі, Коцюбинського з бандуристами стали, нарешті, підозрілими в

ПРОТЕСТ МАЛП.

Професор Сергій Воронов відвідав недавно Лондон. В його честь влаштовано бал, на якому був присутній весь цвіт лондонського ученого світа. Був присутній й Бернард Шоу.

Воронов виступив на зібранні довшу промову, в якій доказував, що, дякуючи його методам відмолодження, людське життя можна продовжити до 150 літ.

Англійська преса відозвалася на заяву Воронова дуже жваво. Були голоси і "за" і "проти". Але сенсацію викликала заява звісного бактеріолога доктора Едварда Баха.

Лондонський вчений заявив себе ярим противником вороновського принципу відмолодження. Після думки Баха, широкое застосування вороновського способу відмолодження загрожує людську дійсним нещастям. Небезпека власне є в тому, що чоловік, який піддає себе операції відмолодження, разом зі свіжими малпичими железами, відстає в спадку й деякі прикмети малп: малпичий темперамент, суворість і т. и. Прищеплення матиме ще більшу небезпеку для тих, котрі можуть появилися на світ від таких відмолоджених людей. Це будуть вже не люди, а щось середнє між чоловіком і горилею.

Слідуючого дня після виступу Баха в "Дейлі Нюс" появилася стаття під нагодком "Протест малп", слідуючого змісту:

— Від імені моїх товаришів по зоологічному саду я протестую проти нахабного твердження доктора Баха, немов защеплення малпичих железу може змінити характер чоловіка в поганій бік.

— Ми, малпи, народ дуже терпеливий. Але образ, який нам заподів др. Бах, переходить границі нашого терпіння.

— Ми запитуємо вас: "Чи чув хто коли будь, щоб одна малпа виривала у другій лопу железу для з'ужиткування її в цілях продовження власного щастя?"

— А Торквейда? Невже він походив з малпичого роду? А підземелья інквізиції? Зірчачі палати? Хіба це малпи їх влаштували?"

— Чи є в нас спромога мати "товариства охорони маленьких малпенят", як наприклад у людей? А остання кривава війна велася малпами чи людьми? А пекельні гази, чий це винахід, малпи чи чоловіки."

— Як отже може Бах твердити, не червоніючи зі стиду, що защеплення наших железу може зіпсувати людський рід, який куди поганіший за нас, благородних малп?"

— Ми залишаємо самому Воронову обороняти його тезисом крадіж у нас наших железу. "Нас взагалі мало цікавить людська наука, в ім'я якої люди винищують нас. Але ж досвід ми знаємо, що відстає спина сировина й інші екстракти з коней і коров, які щипаються людям, до цього часу не дали людині свйств оцих благородних тварин."

— Чоловік остається таким, яким був завжди: найбільш суворим і найбільш поганим з усього звірного світу. І як др. Воронов не старієсь-б облагогородити його й перемінити в малпу, йому ця штука ніколи не вдасться."

Під статтею є підпис: Консуль, шипан лондонського зоологічного саду.

Цього-ж дня в Лондоні було відомим, що статтю написав Бернард Шоу.

Англійці сміються з цієї шутки свого письменника. Але багатьох з них затривожені. "Невідомо, — говорять вони, — коли Бернард Шоу сміється, а коли він говорить серйозно".

А. Гран.

ЗАХІДНЯ УКРАЇНА.

АРЕШТУВАННЯ П РЕВІЗІ В ГАЯХ, КОЛО ЛЬВОВА.

Ніччю з 5. на 6. липня з невідомих причин запалилося в Гаях, коло Львова, сіно на сіно жати місцевого Поляка, мельника Дроновича та згоріло 10 копниць. У цій випадковій пожежі добачила поліція ніщо інше як "саботаж", вимірений проти зневаженого Дроновича і вже слідуючої днини почалося слідство для викриття "саботажників".

До села зіхалося кільканайцять поліцаїв та давай непокоптити людей допитами й тятати їх на постерунок. В першу чергу однак поліція напала на провідників місцевого "Лугу", переводячи у кожного з них основні труси та арештуючи з поміж них слідуючих громадян: М. Романшина, голова "Лугу", М. Милівського, скарбника і членів А. Бучка, Івана Вовка і Т. Стефанкова.

Цілу суботу аж до 12-ої години вночі протривало арештування на постерунок без їди. В два дні пізніше під замітом доконання цього підпаду арештовано гром. Тимка Панькова та спроваджено його до Львова до тюрми при вул. Баторого. Підчас арештування побила жінку Панькова, яка захищала чоловіка перед побоями. Так то поліція, що і пальцем не кине на грабунки і вломи, які тут часто лучаються, береже пана Дроновича і у всьому, що у него не сталося-б добачує зараз саботаж.

ЛЬВІВСЬКІ ПЕТЛЮРІВЦІ.

У зв'язку з часописними вістками про нові комбінції в петлюрівському таборі та нові інтервенційні плани, також львівська петлюрівська громада оживилася. Незадво гостив у Львові петлюрівський дипломат Д. Геродат з Бухарешту, який відбув таємні наради з львівськими петлюрівськими недовбитками. Хоча наради ці відбувалися дуже дискретно, то все таки вийшло на ву, що на них запали рішення бути готовими до нових авантур.

ГОЛОД.

Чим ближче жив, тим частіше голоси про голод. Найбільше голод починає дошкулувати мешканцям гірських околиць. Але й на долах теж не краще життя українських селян. Найбільше терпить молотистий повіт. Маревго году тим страшніше, що наді на врожай того року дуже слабі, так що треба числитися із ще більшою нуждою.

БОМБАРДУЮТЬ ПОЛЬСЬКУ "ФЛЬОТУ".

Польський корабель "Ядвіга" (його хресною мамою є одна з дочок Ю. Пясуєвського), причаливши до Данцигу, став предметом бурхливої демонстрації портового населення. Його обкидали камінням. Капітан корабля був приневолений шукати захисту в данцигській поліції.

РІЖНІ ВІСТІ

ОБСТАВИНИ З ПЕРЕД 300 РОКАМИ ЗА 30-ЛІТНЬОЇ ВІЙНИ.

На засіданні чехословацького парламенту в четвер, 28. червня ц. р. скаржаризував посол Сидорак нинішні обставини на Закарпаттю цими влучними словами:

"Положення на Закарпатській Україні в десятиріччя існування чехословацької республіки, в 1928 році, отже в 20-му столітті, дається порівняти з добою перед 300 роками, за часів 30-літньої війни. Тоді чеські селяне, опановані страхом утікати перед шведськими салдатами до лісів, куда забігали зі собою і свій маєток. А тепер на Закарпатській Україні є відношення такі, що населення втікає перед нашими ексекуторами до лісів, де скриває свій бідний маєток, щоб ім

його ексекутор не забрав. Ось ваша цивілізація, ось "благословення" вашої культури, з якою ви, як хвалитесь, прийшли до нас".

З ЖИТТЯ ПИСЬМЕННИКІВ У ПРАЗІ.

У Празі існує молода українська літературна організація "Жовтневе Коло". "Коло" в тому місяці улаштувало літературну дискусію про розвиток і напрямки сучасної української літератури. А Павлюк прочитав доклад на тему: "Модерні напрямки сучасної української літератури". М. Масляк прочитав доклад на тему: "Соціологічні основи західної української літератури". По докладах відбулася жвава дискусія, в якій приймали участь представники еміграції ріжних напрямків.

ДЖЕК ЛОНДОН.

РУДИЙ ВОВК.

(Продовження.)

"О, коли-б усі твої перетворення були такі влучні!" засміялась вона.

"Вкажи хоч на одно, — невлучне".

"Та от хоч би ті два чудових сонети, що ти перетворив у корову, найнікчемнішу на всю округу".

"Вона була прегарна..." почав він.

"Тільки не давала молока", перехопила Меджі.

"Але була-ж таки прегарна, ну, скажи?" обстоював він.

"Отже тут краса та користь не припадають одна до одної", відмовила вона. "Аж ось і Вовк!"

З боку вкритого чагарником пагорку розлігся хряск гняльчця, а потім футів на сорок над ними край скелі з'явилась вовча голова та шия. Крем'ях відскочив з-під його напружених передніх лап, і нашорошшавиш вуха, не скетевив його очима, аж поки крем'ях не скетівся ім під ноги. Тоді він відвів від його очей широко роззявивши пащу, засміявся до їх.

"Нарешті, Вовче! Милий Вовче!" закричали до його чоловік і жінка.

Вуха в його опали, а голова угнулась наче під ласкавою чнешю рукою.

Вони стежили за ним, поки він дерся назад крізь гушавину, і далі пішли своєю дорогою. По кількох хвилинах, саме де стежка завертала, і де не так круто було спускається, він їх нагнав, збивши цілу хуртовину з крем'яшків та грудок. Він не дуже виявляв свої радости. Чоловік паснув його по шиї, почухав йому поза вухами; правда, що жінка годубила його довшу, але зараз же він рушив і побіг поперед їх стежкою, а біг по землі легко, мов ковзаючись, чисто вовчою ходою.

Його будова, шерсть і хвіст були такі, як у лебелого лісового вовка. Та масть його до вовчої не пасувала: непомірно знати було пса. Жаден вовк ніколи не був такий на масть. Цей був рудий: темно-рудий, червоно-рудий, — чиста оргія рудих відтінків. Спина й в'язи були в його рудо-гарчячі, а боки й черевко ясніли аж до жовтого, проте здавалися брудними, через домішку коричневого кольору. Так само горлянка, лапи та плямки над очима не були чисто білі через отой настирливий, невинувний рудий кольор. — навіть самі очі були в його як пара золотокарих топазів.

Подружжя дуже сильно любило пса. Може сталося це тому, що здобути його призначив не аби-як легко ім далось. Чимало завдав він ім клопоту вперше прибувши із таємничої безвісти до їхнього маленького гірського катедржу. З пораненими ногами та ледве живий з голоду він ім в очах розірвав трусика, під самісінкими їхніми вікнами, а тоді поліз геть і заснув на березі під ожиниовим кущем.

Коли Ват Ервін вийшов, щоб оглянути непроханого гостя, то на всі його заходи прибула люто гарчав; так само гарчав він і на Меджі, коли вона піднесла йому за мирове велику миску хліба з молоком.

Найнеодянішим псом появив він себе: мстився за всяку їхню спробу запрятелювати з ним, не дозволив торкнутися його рукою, загрожуючи ім вищереними іклами, та настовбурчував шерсть. Проте він лишався на місці, спав та спочивав коло джерела й споживав їжу, що вони йому давали: поставивши її додоку на безпечну відаль, вони ставали осторонь. Через фізичну квалітет він тут забарився; а коли він по кількох днях гостювання піддужав, то й зник.

На тому-б і скінчилася його історія що-до участі в ній Ервіна з жінкою; однак Ервіна саме того часу було викликано до північної частини штату. Отже їхавши поїздом на північ, десь поміж Каліфорнією та Орегоном, замайнувся йому визирнути у вікно, — і раптом угляв свого дикого гостя: рудий та вовкуватий, змучений, але невтомий, запорошений та заболочений від двохсотмильного гону, — мчав він уздовж залізничної колії.

Ервін був людиною імпульсивною, був поетом. На ближній станції він вивіз з вагону, купив шмат м'яса у місясній і її заплав волоцюгою десь на околиці того міста. Назав мандрував Вовк у багажному вагоні й таким чином прибув до гірського катедржу вдруге. Тут його тримали на ланці цілий тиждень і чо-

ловік з жінкою впадали коло його." Та підступатися до його треба було дуже обачно. Був він якийсь далекий та чужий, мов з іншої планети зайда. Гарчав до їх на кожне як-найніжніше вимовлене ласкаве слово. Він ніколи не гавкав. За весь час, що перебував у їх, ніколи не чути було, щоб він гавкав.

Перемога над ним стала справжньою проблемою: Ервін кохався в проблемах. Він замовив близьку, де було вибито: "Повернути Вату Ервінові, Глен Еден, околиця Сонома, штат Каліфорнія". І прищеплено було до нашійника й наїт'ю на шню псові. По тому його випущено й відразу-ж він десь пропав. Через день прийшла телеграма з околиці Мендосино. За двацять годин Вовк перебіг більш як сто миль на північ, а зайняли його ще далі.

Він прибув назад швидким поїздом, пересидів на ланці три дні, а на четвертий, коли його спущено — втік. Тоді він добіг аж до південного Орегону, — там його піймали й завернули. Шо-разу, скоро він виходив на волю — зразу-ж такі тівки і тівав усе на північ. Наче панувала над ним якась мава, що гнала його на північ. Ервін назвав це "інстинктом отчизиним" по тому, як йому довелося оплатити поворот Вовка вже з північного Орегону ціною одного сонета.

(Далі буде.)

В МОЛОДІ НАШЕ МАЙБУТНЄ!

Не забудьте передлатити для своїх дітей місячний журнал

"СВІТ МОЛОДІ"

що виходить у Вінніперу і друкує доступні для молоді статті, вірші, оповідання, забави, загадки, а особливо звертає увагу на належне виховання робітничо-фермерської молоді.

Поширюйте вістку про цей журнал! Збирайте нові передлати!

На цілий рік передплата вносить тільки 50 центів. Поодинокое число 5 ц.

Замовлення з грішми посилайте на таку адресу:

THE YOUTH'S WORLD
Pritchard & McGregor Sta.
Winnipeg, Man.

Відновляйте передлату на "Укр. Роб. Вістї"!

Товариші! Відновляйте передлату одинової робітничої газети "Укр. Роб. Вістї"!

